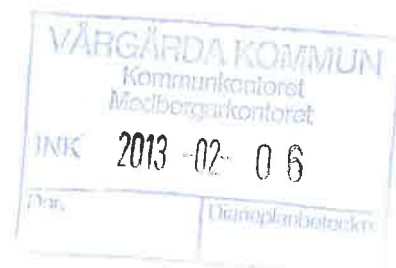

Vårgårda kommun
Valda revisorer

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige – för kännedom

Övergripande intern kontroll

Översänder bifogad rapport "Övergripande intern kontroll" för Er kännedom och beaktande. PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vårgårda kommun genomfört en granskning av nämndernas arbete med den interna kontrollen.

Av bifogad granskning framgår bland annat följande:

- Dokument för internkontroll behöver uppdateras och anpassas utefter den rådande organisationsstrukturen i kommunen.
- Det saknas idag regler och anvisningar till dokumentet.
- Arbetet med intern kontroll har hamnat i skymundan för budgeten och verksamhetsplanen, det bör utredas ifall frågan behöver diskuteras separat. Det bör även utredas om återrapporteringen skall ske separat.
- Den blankett som togs fram för dokumentation av genomförda kontroller utifrån intern kontrollplan 2012 används inte idag. Det framgår inte alltid vad som har genomförts i kontrollerna. Det framgår inte heller alltid vilka åtgärder som utvärderingen av kontrollmomenten lett till, vilket det skall göras i enlighet med dokumentet *internkontroll för Vårgårda kommun*.

Vi ser positivt på det arbete som för tillfället pågår i kommunen med att uppdatera och anpassa kommunens dokument utefter den nya organisationen samt att uppdatera dokumentet för intern kontroll och arbeta fram tillämpningsanvisningar till dokumentet.

Vi har för avsikt att följa upp arbetet med den interna kontrollen under kommande år.

Vårgårda den 3 februari 2013

För valda revisorer

Weine Eriksson

Ordförande valda revisorer

Revisionsrapport
***Granskning av intern
kontroll***

Vårgårda kommun

Karin Norrman Elgh

December 2012

Innehållsförteckning

2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga	2
2.3.	Metod.....	2
2.4.	Avgränsningar	2
3.1.	Beslut om system och rutiner	3
3.1.1.	Bedömning.....	4
3.2.	Uppföljning och utvärdering	4
3.2.1.	Bedömning.....	4
3.3.	Återrapportering av verksamheten	5
3.3.1.	Bedömning.....	5
3.4.	Svar på revisionsfrågan	5

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vårgårda kommun genomfört en granskning av nämndernas arbete med den interna kontrollen.

Granskningen skulle besvara följande revisionsfråga:

- Bedriver nämnderna ett intern kontroll arbete och hur följs den interna kontrollen upp gentemot nämnderna?

Utifrån genomförd granskning bedömer vi att arbetet med intern kontroll inte bedrivs i enlighet med kommunens dokument för intern kontroll.

Revisionsfrågan besvarades utifrån nedanstående iakttagelse:

- Dokument för intern kontroll behöver uppdateras och anpassas utefter den rådande organisationsstrukturen i kommunen.
- Bygg och miljönämnden samt lärande och omsorgsnämnden har inte beslutat om en plan för uppföljning av den interna kontrollen i enlighet med dokumentet.
- Det saknas idag regler och anvisningar till dokumentet.
- Arbetet med intern kontroll har hamnat i skymundan och det bör utredas ifall frågan om intern kontrollen behöver diskuteras separat från budget och verksamhetsplanen. Det bör även utredas om intern kontrollen bör återrapporteras separat.
- Den blankett som tog fram för dokumentation av intern kontrollplan 2012 används inte. I kommentarerna som ges i planen framgår det inte alltid vad som har genomförts eller om några åtgärder har vidtagits för att säkerställa att rutinerna fungerar, vilket skall göras i enlighet med dokumentet *internkontroll för Vårgårda kommun*.

Vi ser däremot positivt på det arbete som för tillfället pågår i kommunen med att uppdatera och anpassa kommunens dokument utefter den nya organisationen samt att uppdatera dokumentet för intern kontroll och arbeta fram tillämpningsanvisningar till dokumentet.

2. Inledning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vårgårda kommun genomfört en granskning av nämndernas arbete med den interna kontrollen.

2.1. Bakgrund

Av Kommunallagen 6 kap 7 § framgår att nämnderna inom sitt område ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat samt att de föreskrifter som rör verksamheten följs.

Revisorerna ska varje år uttala sig om ansvarsfrågan i revisionsberättelsen. En del i ansvarsutövandet är att bedöma att den interna kontrollen inom kommunstyrelsen och nämnderna är tillräcklig. För att kunna göra detta uttalande behöver revisorerna ett underlag.

2.2. Revisionsfråga

Granskningen ska besvara följande revisionsfråga:

- Bedriver nämnderna ett intern kontroll arbete och hur följs den interna kontrollen upp gentemot nämnderna?

Revisionsfrågan besvaras med hjälp av följande revisionskriterier:

- Nämndernas beslut om system och rutiner (ev. plan för intern kontroll) för intern kontroll.
- Sker uppföljning och utvärdering av system och rutiner för intern kontroll i enlighet med nämndens beslutade kontrollsystem?
- Får nämnderna en tillräcklig återrapportering av verksamheten?

2.3. Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer med kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande samt med förvaltningarnas tjänstemän som rapporterar till nämnden. I granskningen har också relevanta styrdokument och beslut granskats. Rapporten är sakavstämmd med kommunchefen.

2.4. Avgränsningar

Granskningen har avgränsats till nämndernas arbete med den interna kontrollen. Kvaliteten på styrdokument, kvalitet på eventuellt genomförda kontroller liksom en bedömning av den interna kontrollens ändamålsenlighet och omfattning omfattades inte av granskningen. Granskningen är en övergripande granskning och utgår ifrån de dokument som finns i kommunen avseende intern kontroll.

3. Granskningsresultat

Den politiska organisationen i Vårgårda består av kommunstyrelsen samt två myndighetsnämnder, bygg och miljö samt lärande och omsorg. Myndighetsnämnderna har ingen förvaltning knuten till sig, utan lärande och omsorg samt samhällsbyggnad ligger som två sektorer under kommunstyrelsen.

I kommunen har en kvalitetsgrupp tillsatts som bland annat har gått igenom alla kommungemensamma dokument för att kontrollera att de är anpassade efter den nya organisationen. Ett av dokumenten som skall uppdateras är dokumentet *internkontroll för Vårgårda kommun*. Till dokumentet skall även tillämpningsanvisningar arbetas fram.

3.1. Beslut om system och rutiner

För arbetet med intern kontroll i kommunen finns dokumentet, *internkontroll för Vårgårda kommun 2009-02-25*, antaget av kommunfullmäktige. I dokumentet framgår vilket ansvar kommunstyrelsen respektive nämnderna har. Dokumentet är inte uppdaterat och anpassat till rådande organisationsstruktur i kommunen.

I dokumentet, *internkontroll för Vårgårda kommun*, framgår att kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns regler och anvisningar för den interna kontrollen. Det saknas idag regler och anvisningar till dokumentet. Däremot skall tillämpningsanvisningar arbetas fram genom det arbete som pågår i kommunen genom kvalitetsgruppen.

I dokumentet, *internkontroll för Vårgårda kommun*, framgår även att nämnderna varje verksamhetsår skall besluta om en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen. Samt att olika granskningsområden kan väljas ut med utgångspunkt från en väsentlighets- och riskbedömning. Bygg och miljönämnden och lärande och omsorgsnämnden har inte beslutat om en plan för uppföljning av den interna kontrollen.

Planen för intern kontrollen ligger idag som en bilaga till kommunens budget och verksamhetsplan för respektive år. I planen framgår vilken sektor och avdelning/enhet som är berörd samt vilken process som avses och vilket kontrollmoment som skall utföras. Granskningsområdena har inte valts ut med utgångspunkt från en väsentlighets- och riskbedömning. Granskningsområdena som återfinns i planen för intern kontroll 2012 är de samma som för 2011.

I intervjuerna med förvaltningen och kommunstyrelsen framkom att arbetet med den interna kontrollen har varit eftersatt de senaste åren. Intern kontrollen har inte varit en levande fråga i kommunen. Vidare framkom i intervjuerna att planen för intern kontrollen arbetas fram av förvaltningen, när planen sedan presenteras i budget och verksamhetsplanen för året blir intern kontrollen en liten del av dokumentet och hamnar i skymundan för budgeten.

3.1.1. *Bedömning*

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte har fullföljt sitt ansvar i att se till att det finns regler och anvisningar i enlighet med dokumentet internkontroll för Vårgårda kommun. Dokument för intern kontroll behöver även uppdateras.

Bygg och miljönämnden och lärande och omsorgsnämnden bör upprätta en plan för uppföljning av den interna kontrollen i enlighet med dokumentet.

Vi bedömer även att arbetet med den interna kontrollen behöver vitaliseras. Arbetet med intern kontroll har hamnat i skymundan och det bör utredas ifall frågan om intern kontrollen behöver diskuteras separat från budget och verksamhetsplanen.

Vi ser däremot positivt på det arbete som för tillfället pågår i kommunen med att uppdatera och anpassa kommunens dokument utefter den nya organisationen samt att uppdatera dokumentet för intern kontroll och arbeta fram tillämpningsanvisningar till dokumentet.

3.2. *Uppföljning och utvärdering*

Ekonomiavdelningen skickar inför varje tertial ut planen för intern kontroll till sektorerna. Respektive sektor ansvarar därefter för att fylla i sin del av planen.

För 2012 arbetades det även fram en blankett, *rapport enligt intern kontrollplan 2012*, för att dokumentera genomförda kontroller inom respektive granskningsområde. På blanketten skall, vem som är ansvarig för kontrollen, vad som gjorts, vad resultatet visade samt åtgärdsförslag fyllas i. Blanketten har inte används för dokumentation av de kontrollmomenten som gjorts i sektorerna. Eventuell dokumentationen av genomförda kontrollmoment finns på respektive sektor.

I dokumentet, *internkontroll för Vårgårda kommun*, framgår att den interna kontrollen årligen skall rapporteras till kommunstyrelsen för vidare dokumentation i årlig upprättad verksamhetsberättelse. I dokumentet framgår även att det är viktigt att utvärderingen leder till att åtgärder vidtas till förbättringar av eventuella brister i kontrollsystemet.

I delårsrapporten lämnas kommentarer under uppnått resultat i planen för intern kontroll. Det framgår inte alltid vad som har genomförts eller om några åtgärder har vidtagits för att säkerställa att rutinerna fungerar.

3.2.1. *Bedömning*

Granskningen har inte omfattats av att bedöma kvaliteten på genomförda kontroller, vi har således inte tagit del av den dokumentation som finns ute i sektorerna.

Vi bedömer att uppföljningen och utvärderingen av planen för intern kontroll behöver förbättras. Dels används inte den framtagna blanketten för dokumentation, dels framgår inte alltid vad som har genomförts i kontrollerna. Av granskningen bedömer vi även att det inte alltid framgår vilka åtgärder som utvärderingen av

kontrollmomenten leder till, vilket skall göras i enlighet med dokumentet *internkontroll för Vårgårda kommun*.

3.3. Åtterrapporering av verksamheten

I intervjuerna med förvaltningen och kommunstyrelsen framkom att återkopplingen från förvaltningen till kommunstyrelsen framförallt sker genom budgetuppföljningen.

Planen för intern kontroll redovisas av förvaltningen i sin helhet i tertialrapporterna. I årsredovisningen 2011 ges en kort beskrivning av planen för intern kontroll, för en mer detaljerad information hänvisas till verksamhetsberättelsen.

I intervjuerna med förvaltningen och kommunstyrelsen framkom även att intern kontrollen hamnar i skymundan för budgetuppföljningen och får på så vis en liten plats i diskussionen. I intervjuerna med förvaltningen framkom även att det inte rapporteras några speciella åtgärdsförslag till kommunstyrelsen i de fall kontrollmomenten visat att det finns brister i intern kontrollen.

3.3.1. Bedömning

Vi bedömer att åtterrapporeringen av intern kontroll behöver förbättras. Resultat och åtgärder bör framgå i återkopplingen. Frågan om intern kontrollen behöver diskuteras separat från budget och verksamhetsplanen samt åtterrapporeras separat bör utredas.

3.4. Svar på revisionsfrågan

Utifrån genomförd granskning bedömer vi att arbetet med intern kontroll inte bedrivs i enlighet med kommunens dokument för intern kontroll.

2012-12-12

Karin Norrman Elgh

Projektledare

Fredrik Carlsson

Uppdragsledare